

381.11.
ค. 165
3

สมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประถมปีที่ 1
ในทัศนะของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด

ฝ่ายทบทวนผลงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2520 โทร. 3821578. 3818080
ปริญญาโท

ของ

สมพร ปาละจุม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม 2520

11 ม.ค. 2521

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้นี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

502 ๕๕๑๙๗ ประธาน
กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปฏิญานพนธฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และอาจารย์เชิดศักดิ์ โสวาสินธุ์ นอกจากสองท่านนี้แล้ว อาจารย์สมสรร วงษ์น้อย ได้ให้คำแนะนำในการใช้โปรแกรมเพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ อาจารย์คอริส วิบูลย์ศิลป์ ช่วยตรวจแก้บทความภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณหัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอเมือง ชำบุรี เสดภูมิ โพนทอง หนองพอก จตุรพักตรพิมาน กิ่งอำเภอโพธิ์ชัย ทรุใหญ่ ทรุ ผูกครองที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณไพโรจน์ ศากยวงศ์ ที่ช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณสมศักดิ์ ปาละจุม อาจารย์วิช ทิพย์พิทักษ์ เพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในทางต่าง ๆ สำหรับการทำปฏิญานพนธฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่อาจมีจากปฏิญานพนธฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

สมพร ปาละจุม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
* ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
* คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
* ผลงานวิจัยในประเทศ	8
* ผลงานวิจัยในต่างประเทศ	10
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	15
* บทที่ 2 การดำเนินการวิจัย	16
กลุ่มตัวอย่าง	16
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	17
วิธีรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	21
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	22
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23
* บทที่ 4 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	36
* อภิปรายผล	37
* ข้อเสนอแนะ	39
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	17
2	สมรรถภาพต่าง ๆ ที่ได้จากความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง	19
3	ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล	22
4	การเปรียบเทียบความต้องการสมรรถภาพของครูประจำปี ที่ 1 ในคานต่าง ๆ ของครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน	24
5	การเปรียบเทียบความต้องการสมรรถภาพของครูประจำปี ที่ 1 ในคานต่าง ๆ ของครูที่มีวุฒิต่างกัน	25
6	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการสมรรถภาพของครูประจำปี ที่ 1 ในคานวิชาการของครู ที่มีประสบการณ์ในการสอนจากเริ่มรับราชการ - 5 ปี 6 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป	26
7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการสมรรถภาพของครูประจำปี ที่ 1 ในคานปกครองและอบรม นักเรียนของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจากเริ่มรับราชการ - 5 ปี 6 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป	27
8	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการสมรรถภาพของครูประจำปี ที่ 1 ในคานอื่น ๆ ของครูที่มี ประสบการณ์ในการสอนจากเริ่มรับราชการ - 5 ปี 6 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป	28

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ด้านวิชาการของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง.....	29
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ด้านการปกครองและอบรม นักเรียนของ ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง	30
11	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ในเรื่อง สมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ด้านการปกครองและอบรมนักเรียน.....	31
12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการสมรรถภาพครูประณปีที่ 1 ด้านอื่น ๆ ของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง	32
13	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ในเรื่อง ความต้องการสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ด้านอื่น ๆ	33
14	ลำดับสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ	34

บทนำ

บทนำ

1. การศึกษาเป็นรากฐานของความเจริญของบุคคลและประเทศชาติ การรากฐานไม่ดีทั้งบุคคลและประเทศชาติจะเจริญไปไม่ได้ * การประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับพลเมืองทุกคนในทุก ๆ ประเทศ เมื่อสำรวจจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในสถานการศึกษาของแต่ละประเทศ จะเห็นว่าผู้กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษามีมากกว่าระดับอื่น ๆ มดฺม ไชยโกณ (มดฺม ไชยโกณ, 2511 : 1) กล่าวไว้ว่า การประถมศึกษาเป็นการศึกษาสำหรับคนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา ประชาชนมักจะไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อไปจนจบชั้นมัธยมศึกษา เพราะจบชั้นประถมศึกษาแล้วต้องออกไปประกอบอาชีพ การศึกษาเล่าเรียนอย่างมีระเบียบแบบแผนในชีวิตของคนเหล่านี้ตลอดชีวิตจึงจะไกล่จากโรงเรียนประถมศึกษาเท่านั้น

การประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งหมายจะสร้างเสริมพัฒนาการของเด็ก ควบการอบรมสั่งสอนขั้นมูลฐาน อันเป็นทางนำไปสู่การเรียนรู้และการปฏิบัติ ต้องการให้เด็กมีศีลธรรมและวัฒนธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย มีความรู้และความสามารถ เป็นพลเมืองดีพอที่จะประกอบอาชีพและทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติได้ รัฐบาลเห็นความสำคัญของการประถมศึกษา ได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มให้มากขึ้นทุก ๆ ปี แต่เป็นการยากที่จะทราบว่าการจัดการประถมศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายหรือไม่ เพราะยังไม่มีเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินผลได้อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง หากพิจารณาจากผลการสอบไล่ของนักเรียนแต่ละปีก็พอจะหาให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการจัดการประถมศึกษาได้บางพอสมควร

เช่นในปีการศึกษา 2516 มีนักเรียนในระดับประถมศึกษาทั่วประเทศรวม 6,457,969 คน เข้าสอบ 5,817,776 คน คิดเป็นร้อยละ 90.87 สอบได้ 5,368,714 คน คิดเป็นร้อยละ 92.29 สอบตก 449,062 คน คิดเป็นร้อยละ 7.72 ตกซ้ำชั้น 1,095,255 คน คิดเป็นร้อยละ 16.96 ในจำนวนนักเรียนที่สอบตกซ้ำชั้นนี้ปรากฏว่า นักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 สอบตกซ้ำชั้นมากที่สุดคือ 358,475 คน คิดเป็นร้อยละ 22.41 (กรมสามัญศึกษา, 2518 : 9) จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีจำนวนนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 สอบตกซ้ำชั้นเป็นจำนวนมาก ดังเช่นในปีการศึกษา 2516 นักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 มีจำนวนทั้งสิ้น 30,952 คน เข้าสอบ 30,715 คน คิดเป็นร้อยละ 99.23 สอบได้ 28,379 คน คิดเป็นร้อยละ 92.38 สอบตก 2,336 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 ซ้ำชั้น 2,573 คน คิดเป็นร้อยละ 8.37 (รายงานการศึกษาปี 2518 จังหวัดร้อยเอ็ด, 2518 : 43) จะเห็นได้ว่ายังมีนักเรียนตกซ้ำชั้นอยู่เป็นจำนวนมากมิใช่น้อยในขณะที่รัฐบาลได้ทุ่มเงินเพื่อการประถมศึกษาในปีงบประมาณ 2516 ถึง 3,338,880,000 บาท (กองแผนงาน, 2519 : 37)

✓ชั้นประถมปีที่ 1 เป็นชั้นที่เด็กส่วนมากเริ่มเข้ามาสู่การศึกษาในโรงเรียน ปีแรกเป็นขั้นวางพื้นฐานทางการศึกษาของนักเรียนในระดับประถมศึกษา และระดับอื่น ๆ ที่สูงขึ้นไป นับเป็นชั้นที่มีความสำคัญมาก ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการประถมศึกษา มักจะประสบในระดับชั้นนี้เป็นส่วนใหญ่ (กรมสามัญศึกษา, 2511 : 8) การที่นักเรียนในชั้นนี้สอบตกซ้ำชั้นมากกว่านักเรียนในชั้นอื่น ๆ เป็นเรื่องที่น่าวิตกมาก อาจเกิดจากปัญหาหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กเอง ที่เกี่ยวกับผู้ปกครองและครู ปัญหาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูประถมปีที่ 1 นับเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง & บราวน์ (Brown ๑๖) อ้างจาก กุลทรัพย์ ชื่นรุ่งโรจน์, 2495 : 12) ผู้นำทางการศึกษายูหนึ่งกล่าวว่า (ครูมีอิทธิพลสำคัญยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดในการศึกษา บรรดาหลักสูตร การสอน การปกครอง และอุปกรณ์ / เครื่องใช้ต่าง ๆ จะไร้ประโยชน์ถ้าครูไม่ช่วยให้สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์แก่ความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน และจัคค (Judd อ้างจาก กุลทรัพย์ ชื่นรุ่งโรจน์, ล.ค. หน้า 13)

ไคกล่าวสนับสนุนความสำคัญของครูไว้ว่า ครูมีความสำคัญยิ่งต่อโรงเรียน การจัดหาครูให้เหมาะกับโรงเรียนนั้นเป็นงานที่ยาก ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการศึกษาขึ้นอยู่กับครูที่สมควรเหมาะสมเข้าสอนในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กิงแกว อัคราคร (กิงแกว อัคราคร, 2513 : 343) ที่ว่า ครูมีหน้าที่อบรมศิษย์ให้เจริญในกาย วิชา ปัญญา ความสามารถในการประกอบอาชีพ ทองให้ ความรู้ทางงานวิชาการ ส่งเสริมให้ศิษย์แต่ละคนเจริญงอกงามทั้งทางค่านิยม และส่วนบุคคล เป็นที่ทราบกันตามหลักการศึกษาค้นคว้าและจิตวิทยาแล้วว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้นเป็นนักเรียนที่ยังอยู่ในขั้นที่จะต้องให้การศึกษาย่างเข้าใจและถูกต้อง เพราะเด็กชั้นนี้ยังเล็กมาก จะต้องใช้กระบวนการสอนต่าง ๆ มากกว่าชั้นอื่น ๆ จำเป็นต้องใช้ครูที่มีความเข้าใจ ความชำนาญ และมีความรู้โดยเฉพาะเข้าสอน กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2506 : 11) เห็นว่าคุณภาพของครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก เนื่องจากชั้นนี้เป็นชั้นที่เริ่มเรียน ควรจะใส่ใจสรรหาครูที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูงเข้าทำการสอน ไม่ควรให้ความสำคัญโดยทั่วไปว่า ใคร ๆ ก็สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้

จากที่กล่าวมาแล้วนี้จะเห็นได้ว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นชั้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นชั้นที่เด็กเริ่มเข้าเรียน เด็กในชั้นนี้ยังเล็กมาก ต้องการครูที่มีความรู้ ความสามารถเป็นพิเศษเข้าทำการสอน เพื่อช่วยวางรากฐานด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน บัณฑิตที่ควรพิจารณาคือ ทำอย่างไรจึงจะได้ครูที่มีความเหมาะสมไปสอนในชั้นนี้ เพื่อจะได้ไปทำหน้าที่ของครูอย่างสมบูรณ์ต่อไป ผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องนี้มาก เห็นว่าครูประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญต่อการศึกษาศึกษาของเด็กผู้เริ่มเรียน) สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องของงานการศึกษาจะไดรร่วมกันพิจารณาสรรหาครูที่มีสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ที่พึงประสงค์เข้าสอนในชั้นนี้ เพื่อช่วยวางรากฐานต่าง ๆ แก่เด็กเริ่มเรียน การศึกษาดังสมรรถภาพของครูประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พึงปรารถนาในทัศนะของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง ในจังหวัดร้อยเอ็ด จะเป็นแนวทางในการสรรหาครูที่มีสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ตามที่ต้องการเข้าสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อันจะยังเกิดผลดีแก่นักเรียนในชั้นนี้ และจะส่งผลให้การศึกษาระดับอื่น ๆ ยังเกิดผลดีตามไปด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- (1) เพื่อศึกษาว่าครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด ต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านใดบ้าง
- (2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพของครูประเภทปีที่ 1 ที่พึงปรารถนาในทัศนะของ ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

- (1) ผลของการศึกษาค้นคว้าจะเป็นส่วนหนึ่งในการเสนอแนะเพื่อกำหนดแนวทางการอบรมครูที่จะไปสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในจังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีสมรรถภาพที่จำเป็น
- (2) ผลของการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในจังหวัดร้อยเอ็ดได้พัฒนาและปรับปรุงตนเองให้มีสมรรถภาพที่เหมาะสม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

- (1) การศึกษาครั้งนี้จำกัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองที่ส่งนักเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในจังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา 2519 จำนวน 600 คน
- (2) ตัวแปรที่จะศึกษาแบ่งออกเป็น
 - ก. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสบการณ์ในการสอน และคุณวุฒิ
 - ข. ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถภาพครูประเภทปีที่ 1 ที่พึงปรารถนา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ ๒๖๐๖.๒

๑. สมรรถภาพของครูประถมปีที่ ๑ หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกมาได้ ที่ครูประถมปีที่ ๑ พึงมีในการที่จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาการทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย
๒. สมรรถภาพทางด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการแสวงหา ความรู้ เทคนิค กลวิธีสอนต่าง ๆ เพื่อนำมาสอนนักเรียนใหม่มีความรู้ ความสามารถอย่าง กว้างขวาง
๓. สมรรถภาพทางด้านการปกครองและอบรมสั่งสอน หมายถึง ความสามารถในการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่ออบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณประพฤติดี ประพฤติชอบ
๔. สมรรถภาพด้านอื่น หมายถึง ความสามารถในด้านอื่นที่นอกเหนือจาก สมรรถภาพทั้งสองด้าน เช่น ความสามารถในการดำเนินมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการ แก้ปัญหา เป็นต้น
๕. ครูใหญ่ หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่เป็นครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด รอยเอ็ดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีการศึกษา และยังคงดำรงตำแหน่งครูใหญ่อยู่ในปีการศึกษา ๒๕๑๙
๖. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูสอนประจำโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด รอยเอ็ดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีการศึกษา และยังคงเป็นครูสอนประจำอยู่ในโรงเรียนนั้น ๆ อยู่ในปีการศึกษา ๒๕๑๙
๗. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ส่งบุตร หลาน เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดรอยเอ็ด ในปีการศึกษา ๒๕๑๙
๘. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาของการปฏิบัติราชการของ ครูใหญ่ ครูในกลุ่มตัวอย่างนับตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปัจจุบัน
๙. คุณวุฒิ หมายถึง ความสามารถที่บุคคลได้รับจากการศึกษาเล่าเรียน จนได้รับ ประกาศนียบัตร หรือใบรับรองจากสถานการศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ครุมีบทบาทสำคัญในการกำหนดอนาคตของบ้านเมือง มิใช่เพียงแต่ในการให้ความรู้แก่ศิษย์ที่ตนอบรมโดยเฉพาะเท่านั้น ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2510 ที่ว่า "...ขอให้ท่านตระหนักว่าความเจริญหรือความเสื่อมของชาตินั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน ผลการอบรมของท่านถือได้ว่าเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของบ้านเมืองโดยแท้..." นอกจากนี้ครูยังทำหน้าที่เป็นผู้นำในทางวิญญาณ คือ เป็นแสงสว่างส่องทางเดินให้แก่ศิษย์ให้เดินไปถูกทาง ไปสู่จุดหมายปลายทางที่พึงปรารถนา (พุทธทาสภิกขุ, 2517 : 110 - 111) / นี้ผู้กล่าวถึงความสำคัญของครูไว้อย่างน่าสนใจ เช่น บุญชม ไชยโกณี (บุญชม ไชยโกณี, 2511 : 8) กล่าวว่า ครูเป็นครูบรมครูคุณครูผู้ทำให้เป็นอยู่ในขอบข่ายของวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงาม ฝึกให้นักเรียนเป็นคนที่มีกำลังกายและกำลังใจอันเข้มแข็ง มีความรับผิดชอบต่องาน เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี เป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน ของครอบครัวและท้องถิ่น ครูเป็นบุคคลนอกกรอบรั้วที่มีผลสำคัญในการส่งเสริมและกระตุ้นประคับประคองให้เด็กเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เด็กใช้เวลาเกือบหนึ่งในสามของวัยเด็กอยู่ในความดูแลอย่างใกล้ชิดของครู ได้รับการถ่ายทอดจากครู ทั้งวิชาความรู้อันจะเป็นเครื่องช่วยให้มีอาชีพ ดำรงตนอยู่ในสังคม และเด็กยังถ่ายทอดแบบฉบับความประพฤติ อุดมคติ ทัศนคติในการดำรงตนอยู่ในสังคมไปจากครูอีกด้วย

สำหรับ กอ สวัสดิ์พาณิชย์ (กอ สวัสดิ์พาณิชย์, 2513 : 40 - 46) กล่าวว่า ครูก็ควรประกอบด้วยคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องรักเด็ก เข้าใจเด็ก และเห็นอกเห็นใจเด็ก
2. มีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง
3. สามารถจัดหลักสูตรหรือบทเรียนให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็ก
4. เชี่ยวชาญในการสอนวิชาประเภทต่าง ๆ
5. เอาใจใส่เด็กทั้งตัว มิใช่เอาใจใส่แต่เพียงว่าเด็กจะเรียนวิชานั้นวิชานี้

ไถ่หรือไม่

6. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กในด้านวัฒนธรรม ศีลธรรม กิจนิสัย สุขนิสัยและอุปนิสัย

สาโรช บัวศรี (สาโรช บัวศรี, 2515 : 14 - 15) ได้กำหนดสมรรถภาพในการเป็นครูไว้ให้นักเรียนฝึกหัดครูยึดเป็นแนวปฏิบัติ สมรรถภาพในการเป็นครูที่สำคัญนั้นมี 5 ประการคือ สามารถทำการสอนโดยลดี สามารถอบรมแนะแนวและปกครองได้เป็นอย่างดี สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถมีสัมพันธภาพอันดีร่วมกับชุมชนเป็นอย่างดี และสามารถเป็นครูชั้นอาชีพ ส่วนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาได้กำหนดลักษณะพื้นฐานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณภาพทางอาชีพไว้ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู, 2518 : 73)

1. ให้ความรู้และความเข้าใจในวิชาการศึกษาสำหรับครูในชั้นประถมศึกษา
2. ให้มีทักษะในการสอน
3. ให้ความสามารถที่จะนำหลักการ วิธีการ และกลวิธีต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ไปใช้ปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้อำนาจประเมินผลการเรียนและการปฏิบัติของตน
5. เพื่อสร้างเสริมบุคลิกภาพที่ดี สมรรถภาพในการเป็นครู และปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู

สำหรับครูที่จะสอนในโรงเรียนประถมศึกษาควรมีสมรรถภาพอะไรบ้างนั้น ชม ภูมิภาค (ชม ภูมิภาค, 2514 : 18) กล่าวว่า ครูที่สอนในชั้นประถมศึกษาต้องมีความสนใจ ต้องการจะทำงานกับเด็กเล็ก มีความอดทน เป็นคนใจเย็น ชอบการเปลี่ยนแปลง เต็มใจที่จะพัฒนาวิธีสอนต่าง ๆ เต็มใจที่จะสอนหลาย ๆ วิชา มีอารมณ์มั่นคง และช่างสังเกต ซึ่งสอดคล้องกับที่ เกรียง เอี่ยมสกุล (เกรียง เอี่ยมสกุล, 2508 : 86) กล่าวไว้ว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาจะต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อการเป็นครู หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ รู้จักนำเอาทฤษฎีทางการศึกษามาปรับปรุงใช้ให้เป็นประโยชน์ นำไปพัฒนาให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู มีความรักเด็กด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์เป็นพลเมืองดีของชาติให้ได้ ^

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ครูมีอิทธิพลโดยตรงต่อนักเรียนทั้งในด้านการเรียน การทำงาน ความประพฤติ ครูจะต้องมีความรู้ดี หนักแน่นทางวิชาความรู้ให้ทันสมัย อยู่เสมอ มีความประพฤติดี นอกจากนั้นจะต้องมีความสามารถที่จะนำเอากลวิธีสอนใหม่ ๆ มาสอนนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถที่พึงประสงค์ได้

ผลงานวิจัยในประเทศ

มัชฌมา ปิยะมาดา (มัชฌมา ปิยะมาดา, 2509 : 98) ได้ศึกษาคุณลักษณะ ของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบสำรวจคุณลักษณะของครูจากกลุ่มตัวอย่างครู 1,406 คน พบว่า ครูไม่เพียงแต่จะต้องมีคุณสมบัติในด้านการให้การอบรมแก่นักเรียน เท่านั้น แต่จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะอื่น ๆ อีก ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปเกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูที่พึงปรารถนาของสังคมที่ บุญสนอง ไกรเนตร (บุญสนอง ไกรเนตร, 2516 : 38) พบว่า ครูควรมีความสามารถด้านต่าง ๆ คือ ความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความคิดที่ทันสมัย

สมพร พันธโกศล (สมพร พันธโกศล, 2509 : 58 - 60) ศึกษาทัศนคติ ของนักเรียนที่มีต่อบุคลิกภาพของครูประจำชั้น พบว่า นักเรียนร้อยละ 75 เห็นว่าสมรรถภาพ ที่สำคัญที่ครูพึงมีได้แก่ ปกครองควบคุมความประพฤติ ความสามารถในการสอนให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียน เอาใจใส่นักเรียนที่เรียนอ่อนเป็นพิเศษ และการวิจัยของ สีสัม ไชยศรี (สีสัม ไชยศรี, 2510 : 57 - 59) พบว่า นักเรียนร้อยละ 90 ชอบครูที่พูดจาสุภาพ เห็นว่าครูควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนทุกกรณี ส่วนใหญ่ชอบครูที่ใจดี เข้มงวดในบางครั้ง มีนักเรียนร้อยละ 15. ชอบครูที่เข้มงวดและค่อนข้างดุ ละเอียดยิบ (ละเอียดยิบ บุญเกิด, 2513 : 78) ศึกษาถึงความสามารถของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ครูที่มีความสามารถในการสอน การปกครอง ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนในทางบวก พรพิมล เพ็ญศรีทอง (พรพิมล เพ็ญศรีทอง, 2515 : 31) ได้แบ่งครูออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ครูทั่วไป ครูที่ประสบผลสำเร็จ และครูที่ไม่ประสบผลสำเร็จ สำหรับครูที่ประสบผลสำเร็จนั้น พบว่า ประกอบด้วยความสามารถในด้านวิชาการ การปกครองและอบรมสั่งสอนนักเรียน

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กร่วมกับกรมสามัญศึกษา

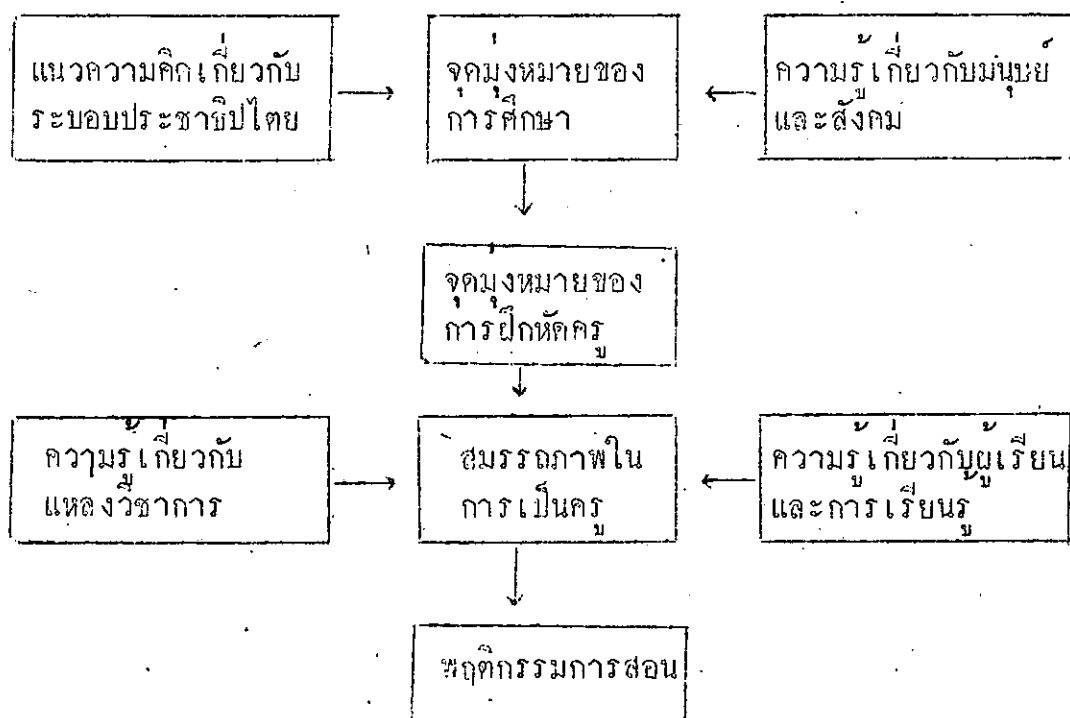
(สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2509 : 50 - 59) ทำการวิจัย
หลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น เพื่อศึกษาว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ได้ผลสมตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้
เพียงใด ผลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนของครูประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ในทุกวิชาที่หลักสูตร
ระบุให้นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 เรียนนั้น ครูส่วนมากสอนได้ไม่ครบตามกำหนดของหลักสูตร
สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 สอนตกมากนั้นได้แก่ บิดามารดาขาดความ
เอาใจใส่ในการเรียนของบุตรหลาน ขาดความชำนาญในการสอน นักเรียนที่เรียนกับ
ครูที่มีวุฒิทางครูสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่มีวุฒิทางครูต่ำใน
แทบทุกวิชา ซึ่งได้ผลตรงกันกับผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา,
2511 : 27) ที่วิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อเทียบกับ
หลักสูตรในวิชาภาษาไทย เลขคณิต และวิทยาศาสตร์ โดยเลือกศึกษาจากนักเรียน
ประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนที่มีความแตกต่างทางสภาพภูมิศาสตร์ ในจังหวัดลำปาง สุรินทร์
นครราชสีมา และพระนคร จังหวัดละ 300 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,200 คน
ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมากกว่าร้อยละ 50 ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในทั้งสามวิชา
นักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนหลายปี จะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่า
นักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยปี และกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา,
2513 : 17) วิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อเทียบกับหลักสูตร
ในวิชาสังคมศึกษา พละนาฏย และศิลปศึกษา โดยเลือกศึกษาจากนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1
ในโรงเรียนที่มีความแตกต่างทางสภาพภูมิศาสตร์ ในจังหวัดน่าน จำนวน 290 คน การสุ่ม
จำนวน 292 คน ฉะเชิงเทรา จำนวน 305 คน และสงขลา จำนวน 303 คน รวม
กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,190 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ในวิชาทั้งสามอยู่ในระดับต่ำ ครูประถมศึกษาปีที่ 1 ยังขาด ความรู้ ความสามารถ และทักษะ
ในการสอนทั้งสามวิชานี้เป็นอันมาก ควรได้รับการฝึกฝนอบรมให้มีสมรรถภาพที่จำเป็นดังกล่าว
โดยรีบด่วน

▷ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2518 : 73 - 85) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โดยแบ่งเป็น 7 ด้าน คือ ด้านความประพฤติ ความรู้ทางดานวิชาการ ความสามารถในการสอน การปกครองนักเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการทำงานนอกเวลา และงานอดิเรก ใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 14 กลุ่ม มี ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ครูใหญ่ นักการศึกษา และผู้บริหารวุฒิทั่วไป โดยจำกัดขอบเขตอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าครูไม่ว่าจะปฏิบัติตนเหมือนคนในอาชีพอื่น และเห็นว่าครูชั้นประถมไม่จำเป็นต้องมีปริญญา แต่ครูจะต้องมีความรู้ กว้างขวางนอกเหนือจากวิชาที่ตนสอน และหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบครูที่สอนให้เด็กเข้าใจ และสนใจในบทเรียนโดยใช่อุปกรณ์การสอนน้อย ๆ สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยเหลือแนะนำเมื่อเด็กทำงานไม่ทันหรือทำไม่ถูก ส่วนการปกครองนักเรียนนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าครูจะต้องเข้มงวด กวดขันไม่ปล่อยปละละเลยต่อการที่นักเรียนทำผิดระเบียบของโรงเรียน ครูจะต้องให้ความสนิทสนมกับเด็ก ให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ ครูควรช่วยเหลือรวมมือ ปรับปรุงชุมชนชน เชิญบุคคลอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนร่วมให้คำปรึกษา และรวมมือในการ จัดกิจกรรมของโรงเรียน สำหรับการมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจของครู เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

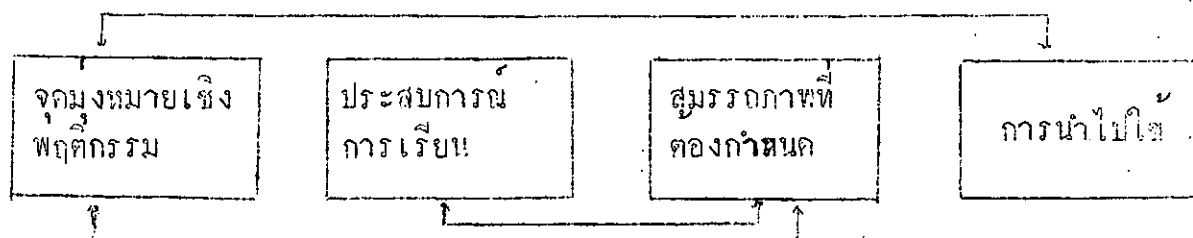
ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา มีการตื่นตัวที่จะปรับปรุงการจัดการฝึกหัดครู โดยคำนึงถึงสมรรถภาพในการเป็นครูเป็นสำคัญ ซึ่งเรียกว่าการจัดการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน (Competency-Based Teacher Education) สาเหตุที่ก่อให้เกิดการปรับปรุงการจัดการฝึกหัดครูที่สำคัญคือ ความไม่พอใจในหลักสูตร และการสอนของการฝึกหัดครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (ชมพินันท์ กุญชร ณ อยุธยา, 2519 : 9)

ซึ่งความเคลื่อนไหวในการให้ความสำคัญแก่สมรรถภาพในการเป็นครูนั้น คณะศึกษาศาสตร์ (College of Education) แห่งมหาวิทยาลัยจอร์เจีย (Johnson, 1971 : 8 - 9) ได้กำหนดสมรรถภาพในการเป็นครูออกมาในรูปแบบดังนี้

และทางวิทยาลัยแห่งเวบบอร์ (Burke, 1972 : 10 - 11) ได้เสนอโครงสร้างของการกำหนดสมรรถภาพในการเป็นครูออกมาเช่นกัน มีลักษณะดังนี้

ในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพในการเป็นครูนั้น มีผู้ศึกษาไว้หลายคน เช่น คาร์ค และเอสตราบรูก (Karch and Extrabrook, 1956 : 19 - 23) ได้วิจัยบุคลิกลักษณะครูโดยใช้วิธีการวิเคราะห์งาน (Job Analysis) ผลปรากฏว่าบุคลิกลักษณะพื้นฐานของครูที่ดีมีอยู่ 5 ด้าน คือ ทางด้านความสัมพันธ์กับนักเรียน ทางด้านการสอน ทางด้านศีลธรรมจรรยา ทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวและลักษณะทาง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนั้น ครูที่ดีต้องสนใจและพยายามที่จะเข้าใจปัญหาของนักเรียน ตอบปัญหาทุกปัญหา อย่าให้เรื่องส่วนตัวมาเมื่อกระทบกับทัศนคติที่มีต่อนักเรียน พยายามจัดเรื่องยุ่งยากและอุปสรรคต่าง ๆ พยายามควบคุมอารมณ์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งคล้ายกับการศึกษาของเบค (Beck, 1967 : 127 - 128) ที่ใช้แบบสอบถามถามนักเรียนเรื่องครูของเขามีคำถามทั้งสิ้น 100 ข้อ ถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2,108 คน พบว่าครูที่ดีในสายตาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือครูที่ให้ความรัก เอาใจใส่นักเรียน ให้กำลังใจนักเรียนในด้านการเรียน สามารถพูดจาโน้มน้าวชักจูงนักเรียนให้เกิดความสนใจในการเรียน สามารถพูดจาโน้มน้าวชักจูงนักเรียนให้เกิดความสนใจในการเรียน สำหรับยัง (Young, 1975 : 4306 - A) ได้ศึกษาถึงลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงสมรรถภาพของครู โดยถามนักเรียนในโรงเรียน 6 แห่ง ในรัฐยูทาห์ พบว่านักเรียนชอบครูที่เห็นใจสนับสนุนนักเรียน ไม่ใช้อำนาจ เป็นคนเปิดเผย ซึ่งได้สอดคล้องกันกับการศึกษาของ The Edwards Personal Preference-Schedule (EPPS) ที่กำลังศึกษาอยู่เช่นกัน ผลการศึกษามองว่าครูที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องมีจิตใจที่ ชอบการเปลี่ยนแปลง เห็นใจและทำงานร่วมกับนักเรียนได้ มีความสามารถหลายด้าน มีระเบียบวินัย มีความสุภาพอ่อนน้อมและชอบช่วยเหลือผู้อื่น

ในการเตรียมครูให้มีสมรรถภาพที่เหมาะสมเพื่อเป็นครูที่ดีนั้น มีผู้สนใจศึกษาหลายคน เช่น ฟิลลิป (Phillip, 1974 : 3565 - 3566 A) ได้ศึกษาว่าการที่นักเรียนครูออกไปฝึกงานในโรงเรียนแล้วเกิดความรู้สึกและทัศนคติที่จะให้ทางสถานการศึกษาลงสู่สมรรถภาพในการเป็นครูเพิ่มขึ้นหรือไม่ ได้สร้างแบบสอบถามให้นักเรียนครูในมหาวิทยาลัยอาคันซัส (Arkansas) ที่ออกฝึกงานในฤดูใบไม้ผลิ เมื่อปี 1973 พบว่าผลปรากฏว่านักเรียนครูต้องการให้เพิ่มสมรรถภาพด้านการสอนให้มากขึ้น ส่วนใดโรวี

(Dorothy, 1976 : 8007 - 8008 A) ได้ศึกษาถึงสมรรถภาพของนักเรียนครูที่ออกฝึกสอน เพื่อต้องการจะทราบว่าครูประจำการใดแนะนำนักเรียนครูใหม่สมรรถภาพในด้านการสังเกตการสอน การบันทึกการสอน และการวิเคราะห์การสอนเพียงใด ได้สร้างชุดการสอนขึ้นมา 8 ชุด แล้วเฝ้าสังเกตว่านักเรียนครูได้ปฏิบัติตามการสอนตรงตามที่ต้องการเพียงใด พบว่า ครูประจำการใดแนะนำวิธีสอน การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน แก่นักเรียนครู และเห็นว่าการจะให้เด็กนักเรียนครูมีสมรรถภาพในการเป็นครูขึ้นมานั้นต้องให้เขาได้มีการปฏิบัติจริง การให้ลองสอนโดยใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนจะช่วยให้เด็กนักเรียนครูมีสมรรถภาพด้านการสอนดีขึ้น อีกท่านหนึ่งคือ โทมัส (Thomas, 1975 : 4414 - A) ได้ศึกษาถึงสมรรถภาพของครูที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กในศูนย์เด็กเล็ก (Head Start) และศูนย์เลี้ยงเด็ก (Day Care) โดยสอบถามจากครูและบุคคลเด็กในศูนย์ทั้งสองแห่งภายในรัฐคอนเนคตัท (Connecticut) รวม 89 ศูนย์ พบว่า ครูในทั้งสองศูนย์มีความเห็นแตกต่างเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็ก ส่วนบุคคลเด็กในศูนย์ทั้งสองมีความเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งครูและบุคคลเด็กในศูนย์ทั้งสองมีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูต่องานที่กำลังปฏิบัติอยู่ และเห็นด้วยกับโครงการศึกษาสมรรถภาพของครู ของบุคคลเด็กในศูนย์ทั้งสองประเภทที่สำนักงานพัฒนาการเด็ก (Office of Child Development) กำลังศึกษาอยู่

๗ ทางด้านสมรรถภาพของครูประถมศึกษา มีผู้สนใจศึกษาอยู่หลายท่าน เช่น วอกท์ (Vogt, 1970 : 2781 - A) ได้ศึกษาสมรรถภาพของครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจาก ACCK (Associated College of Central Kansas) เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการเตรียมครูของ ACCK โดยศึกษาจากครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 147 คน ครูใหญ่ 127 คน ให้ตอบแบบสอบถาม California Definition of Teacher competence ได้ผลสรุปว่า ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่มีสมรรถภาพของครูในทางต่าง ๆ สูงกว่าครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต่างประเมินค่าสมรรถภาพในการเป็นครูของตนสูงกว่าสมรรถภาพในการเป็นครูที่ตนถูกประเมินจากครูใหญ่ ส่วนการสอนนักเรียนนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นประสบการณ์หนึ่ง

คุณความดีที่สุดในการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครู และลิลลาเบลล์ (Lillabelle, 1974 : 7624 - A) ศึกษาถึงสมรรถภาพของประถมศึกษาในโครงการศึกษานอกห้องเรียนแบบมีการพักแรม (programs of school camping or resident outdoor education) เพื่อจำแนกสมรรถภาพที่ครูประถมศึกษาจำเป็นต้องมี เพื่อให้การทำงานในโครงการการศึกษานอกห้องเรียนแบบมีการพักแรมประสบผลสำเร็จ และยังเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดสมรรถภาพพื้นฐานของครูประถมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วยสมรรถภาพด้านต่าง ๆ 165 ประการ ให้ผู้อำนวยการการศึกษานอกห้องเรียนในรัฐโอไฮโอ และครูประถมศึกษาที่อยู่ในข่ายการบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยโอไฮโอประมาณค่าความสามารถที่ได้ที่ครูประถมศึกษาพึงมีได้ ผลการศึกษาพบว่า ผู้อำนวยการการศึกษานอกห้องเรียนเห็นว่าครูประถมศึกษาควรมีสมรรถภาพด้านการสอนนอกห้องเรียน 115 ประการ แกครูประถมศึกษาเห็นว่าตนควรมีสมรรถภาพด้านนี้เพียง 91 ประการเท่านั้น สำหรับการเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูนั้น ควรจะดำเนินการในขณะที่ผู้จะไปเป็นครูกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย โดยจัดให้มีประสบการณ์ตรง อีกท่านหนึ่งคือ เฮอริเลย์ (Hurley, 1975 : 1415 - A) ได้ประเมินผลสมรรถภาพของครูประถมศึกษาที่จบจากมหาวิทยาลัยโอเรกอน โดยให้ครูในบัญชีและครูประถมศึกษาที่เคยเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยระหว่างปี 1971 - 1973 ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้ผลว่า ครูที่สอนในชั้นประถมศึกษาที่มีสมรรถภาพในการเป็นครูตรงตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางการกำหนดไว้ ครูที่สอนชั้นประถมศึกษาเห็นว่าสถาบันผลิตครูควรจัดโปรแกรมเกี่ยวกับวิธีการสอนอ่าน การวิทยาศาสตร์ และการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษาให้แกผู้ที่ จะออกไปเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา เพราะมีความสำคัญและนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก

จากผลการศึกษาทั้งหมดที่ได้นำมากล่าวไว้นี้ แสดงให้เห็นว่าสมรรถภาพของครูอื่นเป็นสิ่งที่ปรารถนานั้น จะต้องประกอบไปด้วยสมรรถภาพด้านต่าง ๆ หลายด้านรวมทั้ง สมรรถภาพที่สำคัญได้แก่

1. สมรรถภาพด้านวิชาการ ครูจะต้องมีความรู้กว้างขวางในวิชาต่าง ๆ ที่นำมาสอนนักเรียน หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความสามารถในการสอนและสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สมรรถภาพทางการปกครองและอบรมสั่งสอน ครูจะต้องมีความสามารถ รู้จักเลือกใช้วิธีการปกครอง อบรมสั่งสอนที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนมีความประพฤติดี

3. สมรรถภาพด้านอื่น ๆ ครูจะต้องมีจิตใจรักเด็ก มีความอดทน มีคุณธรรมอันเป็น ความสามารถเฉพาะตัวของครูแต่ละคน

เอกสารต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนที่ทำให้ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวคิดในการตั้งสมมติฐานของ การศึกษาครั้งนี้

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

ความปรารถนาในสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษา จะแตกต่างกันโดยนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบ

1. ระหว่างครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.กศ. และสูงกว่า ป.กศ.
2. ระหว่างครูที่มีวุฒิ ป.กศ. และสูงกว่า ป.กศ.
3. ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอน น้อย ปานกลาง และมาก
4. ระหว่างครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง

การดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง — (๑) พื้นที่ ๒ สรุปกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สุ่มมาจาก ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิธี Stratified Random Sampling ในอัตราส่วน 1 : 2 : 2 โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มรายชื่ออำเภอในจังหวัดร้อยเอ็ดเอามาเพียง 7 อำเภอ จากอำเภอที่มีอยู่ทั้งสิ้น 13 อำเภอ

2. สุ่มรายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาใน 7 อำเภอ โดยถือเกณฑ์ว่าอำเภอใดมีโรงเรียนประถมศึกษามากก็สุ่มเอามาก อำเภอใดมีโรงเรียนประถมศึกษาน้อยก็สุ่มเอาน้อยตามสัดส่วนที่ควรจะเป็น

3. เมื่อสุ่มได้รายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละอำเภอแล้วก็จะได้รายชื่อครูใหญ่ในโรงเรียนนั้น ๆ ด้วย สุ่มรายชื่อครูในโรงเรียนนั้น แล้วสุ่มรายชื่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อได้แล้วก็ตรวจสอบหารายชื่อผู้ปกครองนักเรียนจากทะเบียน จากนั้นจึงส่งแบบสอบถามให้ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองตอบต่อไป ดังรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครูใหญ่	จำนวนครู	จำนวนผู้ปกครอง
เมืองร้อยเอ็ด	30	30	60	60
จันทบุรี	20	20	40	40
เสลภูมิ	20	20	40	40
โพนทอง	20	20	40	40
หนองพอก	10	10	20	20
จตุรพักตรพิมาน	10	10	20	20
กิ่ง อ.โพธิ์ชัย	10	10	20	20
รวมทั้งสิ้น	120	120	240	240

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถภาพครู จำนวน 30 ข้อ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนละ 10 ข้อ ขว 1 - 10 ถามเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านวิชาการ ข้อ 11 - 20 ถามเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการปกครองและอบรมสั่งสอน ข้อ 21 - 30 ถามเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านอื่น แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยถือเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน ✓

เกณฑ์ในการคิดคะแนนเพื่อนำมาเปรียบกันนั้น ใช้วิธีเอาคะแนนที่กลุ่มตัวอย่าง
ตอบในสมรรถภาพแต่ละด้านมารวมกัน แล้วเปรียบเทียบว่าแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ
สมรรถภาพด้านนั้น ๆ เป็นอย่างไร

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือมีดังนี้

1. สร้างแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) ซึ่งมี
ลักษณะดังนี้

ท่านมีความเห็นว่าการประเมินปี 1 ที่คนนั้น ควรจะมีสมรรถภาพที่จำเป็นในด้าน
ใดบ้าง กรุณาเขียนมาให้มากที่สุดเท่าที่ท่านเห็นว่ามีผลสำคัญ ซึ่งอาจจะเกี่ยวกับความ
สามารถทางความรู้ วิชาการ ความสามารถในการสอน ความสามารถในการปกครอง
และอบรมนักเรียน อုပ်นิสัย คุณวุฒิ และความสามารถในด้านอื่น ๆ

กรุณาประเมินปี 1 ที่คนในทัศนะของข้าพเจ้านั้น ควรจะมีสมรรถภาพในด้าน
ต่าง ๆ ดังนี้

1.

2.

3.

ฯลฯ

2. นำแบบสอบถามในขั้นที่หนึ่งไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูใหญ่ ครู
และบุคลากรในอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นครูใหญ่ 30 คน ครู 40 คน
และบุคลากร 40 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 110 คน

3. นำแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในข้อสองมาหาความถี่ โดยขั้นแรก
เขียนสมรรถภาพครูประเมินปี 1 ที่ครูใหญ่ ครู และบุคลากรตอบมาทุกลักษณะสมรรถภาพ
ใดที่กลุ่มตัวอย่างเขียนมาซ้ำกันก็แสดงความถี่การซ้ำกันจนครบทุกฉบับ แล้วแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 สมรรถภาพทาง ๆ ที่ได้จากความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

สมรรถภาพที่พึงปรารถนาของ ครูประถมปีที่ 1	ความถี่ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ			
	ครูใหญ่	ครู	ผู้ปกครอง	รวม
1. มีความรู้ทางจิตวิทยา	23	24	21	68
2. เป็นคนช่างพูดและชอบสนทนา	4	1	4	9
3. มีวุฒิครูและผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดี	8	8	10	26
4. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	10	12	15	37
5. สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	10	11	11	32
6. มีความสามารถในการเลือกกิจกรรมพิเศษ	12	12	10	34
7. มีความเข้าใจในหลักสูตรประถมศึกษาอย่างถูกต้อง	26	26	25	77
8. มีประสบการณ์ในการสอน 3 - 5 ปีขึ้นไป	20	23	27	70
9. มีความเต็มใจที่จะสอนชั้นประถมปีที่ 1	26	32	25	83
10. วัตถุประสงค์ที่สอนจบบทเรียน	22	25	21	68
11. นำวิธีสอนใหม่ ๆ มาสอนเสมอ	21	25	22	68
12. มีความสามารถในการสอนพิเศษ	10	21	16	47
13. ให้เด็กทุกคนแสดงออกตามความสามารถ	8	8	7	23

ตาราง 2 (ต่อ)

สมรรถภาพที่พึงปรารถนาของ ครูประถมปีที่ 1	ความถี่ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ			
	ครูใหญ่	ครู	ผู้ปกครอง	รวม
14. สามารถปรับปรุงห้องเรียนให้เหมือน บ้าน	8	7	6	21
15. ใช้ภาษาถิ่นในการสอน	7	6	6	19
16. มีความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่าง กว้างขวาง	15	20	16	51
17. มีลายมือสวยงามเป็นแบบอย่างแก่ นักเรียนได้	13	16	17	46
18. มีความสามารถในการเล่นกีฬา วอลเลย์บอล ฟุตบอล	25	26	18	69
19. มีความสามารถในการสอนภาษาไทย เป็นพิเศษ	22	24	18	64
20. รู้ทันถึงความเปลี่ยนแปลงของโลก	16	16	17	49
21. มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้า ประกอบบทเรียน	16	16	15	47
22. ปกครองนักเรียนด้วยความยุติธรรม	18	19	20	57
23. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	16	15	20	51
24. แนะนำนักเรียนด้านความประพฤติและ การเรียน	19	16	14	49

ตาราง 2 (ต่อ)

สมรรถภาพที่พึงปรารถนาของ ครูประถมปีที่ 1	ความถี่กลุ่มตัวอย่างต้องการ			
	ครูใหญ่	ครู	ผู้ปกครอง	รวม
25. ใช้หลักแม่ปกครองลูก	25	20	20	65
26. มีสุขภาพจิตดี	21	18	14	53
27. มีความสามารถในการสร้างและใช้ อุปกรณ์การสอน	26	27	25	78
28. เป็นครูในท้องถิ่น	22	20	19	61
29. มีวิถีทางครูระดับ ป.กศ. เป็นอย่างต่ำ	21	26	15	62
30. ไม่มีปัญหาทางครอบครัว	20	23	18	61

4. ศึกษาเรื่องสมรรถภาพจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามปลายเปิด มาเรียบเรียงจัดเป็นหมวดหมู่ แล้วสร้างข้อคำถามจากข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง ในอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นครูใหญ่ 30 คน ครู 40 คน ผู้ปกครอง 40 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 110 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้
 Kr 20

วิธีรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุญาตจากผู้อำนวยการจังหวัดร้อยเอ็ด อันเป็นการจ่ายและ

เก็บรวบรวมแบบสอบถามนอกเหนือจากที่ผู้วิจัยเก็บทางไปเก็บด้วยตนเองนั้น ได้ขอความร่วมมือจากหัวหน้าหมวดการศึกษาในอำเภอต่าง ๆ ช่วยจ่ายและเก็บรวบรวมให้ แล้วผู้วิจัยไปขอรับจากหัวหน้าหมวดการศึกษาด้วยตนเอง ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แสดงไว้ใน

ตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบ สอบถามที่จ่าย ไป	จำนวนแบบ สอบถามที่ได รับคืน	ได้รับคืน คิดเป็น ร้อยละ
ครูใหญ่ ครู แผนกครอง อ.เมืองฯ	150	150	100
ครูใหญ่ ครู แผนกครอง อ.วัชรบุรี	100	100	100
ครูใหญ่ ครู แผนกครอง อ.เสลภูมิ	100	96	96
ครูใหญ่ ครู แผนกครอง อ.โพธิ์ทอง	100	100	100
ครูใหญ่ ครู แผนกครอง อ.หนองพอก	50	50	100
ครูใหญ่ ครู แผนกครอง อ.จตุรฯ	50	50	100
ครูใหญ่ ครู แผนกครอง อ.โพนชัย	50	50	100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. หากสถิติพื้นฐาน
2. อัตราส่วนวิกฤติใช้

t-test	เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง	2	กลุ่ม
F-test	เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง	3	กลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาค้างนี้ ปรากฏผลดังที่จะได้นำเสนอต่อไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S^2 แทน ความแปรปรวน

t แทน อัตราส่วนวิกฤติใน t-distribution

df แทน degree of freedom

SS แทน Sum Square

MS แทน Mean Square

F แทน อัตราส่วนวิกฤติใน F-distribution

วิชาการ แทน ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างที่สอดคล้องภาพด้านวิชาการ
ของครูประถมปีที่ 1

ปกครอง แทน ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างที่สอดคล้องภาพด้านการปกครอง
และอบรมนักเรียนของครูประถมปีที่ 1

อื่น ๆ แทน ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างที่สอดคล้องภาพด้านอื่น ๆ
ที่ต่างไปจากสมรรถภาพด้านวิชาการ และการปกครองนักเรียน
ของครูประถมปีที่ 1

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความต้องการสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1
ในคานทาง ๆ ของครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน

สมรรถภาพคานทาง ๆ ที่ 1	วุฒิ ป.กศ. (50)		สูงกว่า ป.กศ. (69)		t
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2	
วิชาการ	42.4200	21.6765	41.4928	18.9887	1.113153
ปกครอง	38.5800	16.6562	37.1304	18.1144	1.865599
อื่น ๆ	42.3200	18.5890	41.0000	25.1462	1.478052

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกันมีความต้องการสมรรถภาพในคานทาง ๆ คือ คานวิชาการ
การปกครอง และคานอื่น ๆ ของครูประณปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความคงการสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1
ในคานต่าง ๆ ของครูที่มีวุฒิต่างกัน

สมรรถภาพคานต่าง ๆ	วุฒิ ป.กศ. (118)		สูงกว่า ป.กศ. (120)		t
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2	
วิชาการ	39.0588	30.6650	40.3866	25.0180	1.9481
ปกครอง	36.4661	22.3190	35.9833	21.8481	0.7928
อื่น ๆ	40.1186	20.8912	39.4463	30.1653	1.0259

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

ครูที่มีวุฒิต่างกันต้องการสมรรถภาพในคานต่าง ๆ คือ คานวิชาการ
คานการปกครองและคานอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ
ความต้องการสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ในด้านวิชาการ
ของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจากเริ่มรับราชการ - 5 ปี
6 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	46.1067	23.0533	0.5846
Within-groups (W)	235	9266.7157	39.4328	
Total	237	9312.8224		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจากเริ่มรับราชการ - 5 ปี 6 - 10 ปี
และ 10 ปีขึ้นไป ต้องการสมรรถภาพด้านวิชาการของครูประณปีที่ 1 แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ
ความต้องการสมรรถภาพของครูประถมปีที่ 1 ในด้านปกครอง
และอบรมนักเรียนของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจากเริ่ม
รับราชการ - 5 ปี 6 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	86.3143	43.1572	1.9733
Within-groups (W)	235	5139.5078	21.8702	
Total	237	5225.8222		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจากเริ่มรับราชการ - 5 ปี, 6 - 10 ปี
และ 10 ปีขึ้นไปต้องการสมรรถภาพด้านปกครองและอบรมนักเรียนของครู ประถมปีที่ 1
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

- ๐ ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ
ความต้องการสมรรถภาพของครูประถมปีที่ 1 ในด้านอื่น ๆ
ของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจากเริ่มรับราชการ - 5 ปี
6 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	5.1887	2.5943	c.1002
Within-groups (W)	235	6083.7725	25.8884	
Total	237	6088.9612		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจากเริ่มรับราชการ - 5 ปี, 6 - 10 ปี
และ 10 ปีขึ้นไป ต้องการสมรรถภาพด้านอื่น ๆ ของครูประถมปีที่ 1 แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความ
 ต้องการสมรรถภาพของครูประจำปี 1 ด้านวิชาการของครูใหญ่
 ครู และผู้ปกครอง

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	54750.1931	27375.0966	0.6553
Within-groups (W)	594	24815485.1416	41776.9110	
Total	596	24870235.3347		

ผลการวิเคราะห์ขอมูลจากตารางพบว่า

ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองต้องการสมรรถภาพด้านวิชาการของครูประจำปี 1
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของความสามารถของการสมรรถภาพของครูประถมปีที่ 1 ด้านการปกครองและอบรมนักเรียนของ ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	243.1385	121.5693	5.0470**
Within-groups (W)	294	14307.8589	24.0873	
Total	296	14550.9974		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองของการสมรรถภาพด้านการปกครองและอบรมนักเรียนของครูประถมปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบต่อไปเป็นรายคู่โดยใช้ q-statistic

ดังในตาราง 11

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ในเรื่อง
สมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ด้านการปกครองและอบรม
นักเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	ครู			
	ครูใหญ่	ครูปกครอง	ครูใหญ่	ครูใหญ่
	36.2227	37.4292	37.6807	
ครูใหญ่	36.2227	-	1.2065*	1.458*
ครูปกครอง	37.4292	-	-	0.2515
ครูใหญ่	37.6807	-	-	-

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

q.95 (r, 594)	2.77	3.31
$\sqrt{MS_{error}/n}$, q.95	1.01648	1.21464

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูใหญ่และครูปกครองมีความต้องการครูประณปีที่ 1
ที่มีสมรรถภาพด้านการปกครองและอบรมนักเรียนสูงกว่าครูทั่ว ๆ ไปอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง ครูใหญ่ และ
ครูปกครอง ในความต้องการด้านนี้

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ
ความต้องการสมรรถภาพครูประเภทที่ 1 คำนวณ
ของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	256.2963	128.1481	4.8214**
Within-groups (W)	594	15788.0169	26.5792	
Total	596	16044.3132		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง ต้องการสมรรถภาพค่านอื่น ๆ ของครู
ประเภทที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบต่อไปเป็นรายคู่โดยใช้ q-statistic
ดังในตาราง 13

ตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายกลุ่มในเรื่อง
ความต้องการสมรรถภาพของครูประจำปี 1 คำนวณ ๆ

กลุ่มตัวอย่าง	ครู		
	ครู 39.7815	ผปกรอง 40.5917	ครูใหญ่ 41.5546
ครู	39.7815	-	0.8102
ผปกรอง	40.5917	-	0.9629
ครูใหญ่	41.5546	-	-

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

q .95 (r,594)

2.77

3.31

q .99 (r,594)

3.64

4.12

$\sqrt{MS_{error}/n} \cdot q \cdot 95$

1.0677

1.27595

$\sqrt{MS_{error}/n} \cdot q \cdot 99$

1.40313

1.58816

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางพบว่า

ครูใหญ่มีความต้องการครูประจำปี 1 ที่มีสมรรถภาพด้านอื่น ๆ สูงกว่าครู
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างกับผปกรอง และพบว่าผปกรองต้องการ
ครูประจำปี 1 ที่มีสมรรถภาพด้านอื่น ๆ แตกต่างจากครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษากลุ่มตัวอย่างต้องการครูประณปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านใดมาก
น้อยนั้น ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการครูประณปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านวิชาการ
เท่า ๆ กัน ส่วนสมรรถภาพด้านการปกครองอบรมนักเรียน และด้านอื่น ๆ แตกต่างกันไป
สมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของครูประณปีที่ 1 ที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการมากที่สุด
จนถึงน้อยที่สุด

ตาราง 14 ลำดับสมรรถภาพของครูประณปีที่ 1 ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ

ลำดับที่	ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
<u>สมรรถภาพด้านวิชาการ</u>		
1	สามารถสอนได้ทุกวิชา	100
2	หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	99.83
3	มีความสามารถในการสร้างและใช้อุปกรณ์การสอน	99.50
4	มีความรู้ทางจิตวิทยาเด็ก จิตวิทยาการเรียนรู้	99.33
5	เต็มใจที่จะสอน ป. 1	99.33
6	มีความสามารถในการเล่านิทาน ร้องเพลง ฟ้อนรำ	99.16
7	นำวิธีสอนใหม่ ๆ มาสอน	98.66
8	เข้าใจหลักสูตรประถมศึกษาอย่างถูกต้อง	98.30
9	มีความสามารถในการสอนภาษาไทยเป็นพิเศษ	98.20
10	วัดผลเมื่อสอนจบบทเรียนแล้ว	98.00
<u>สมรรถภาพด้านการปกครองอบรมนักเรียน</u>		
1	มีความยุติธรรมในการให้รางวัล ลงโทษ	100
2	ร่วมกับเพื่อนครู ปรึกษาหารือปัญหาความประพฤติของนักเรียน	99.63
3	ใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองนักเรียน	99.16

ตาราง 14 (ต่อ)

ลำดับที่	ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
4	ปกครองนักเรียนด้วยความยุติธรรม	98.83
5	ปกครองและอบรมนักเรียนโดยให้นักเรียนสร้างวินัยในตนเอง	98.50
6	ประพฤติตามแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	98.40
7	หมั่นแนะนำนักเรียนด้านความประพฤติ และการเรียน	98.40
8	มีความสามารถในการอบรมศีลธรรมแก่นักเรียน	98.00
9	อบรมจรรยาบรรณนักเรียนวันละ 5 - 10 นาที	97.50
10	ใช้การปกครองแบบแม่ปกครองลูก	97.00
<u>สมรรถภาพด้านอื่น ๆ</u>		
1	มีศรัทธาในอาชีพครู	99.00
2	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับคนทั่วไป	98.50
3	มีความสามารถในการแก้ปัญหา	96.50
4	รักความสะอาด มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	94.00
5	มีบุคลิกภาพน่าเลื่อมใส	93.00
6	ไม่มีปัญหาทางครอบครัว	91.16
7	มีวุฒิทางครุระดับ ป.กศ. เป็นอย่างต่ำ	90.13
8	เป็นครูในท้องถิ่น	90.00
9	มีสุขภาพสมบูรณ์และสุขภาพจิตดี	89.50
10	มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี	81.33

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาว่า ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด ต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านใดบ้าง
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพของครูประเภทปีที่ 1 ที่พึงปรารถนาในทัศนะของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้จัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนทั้งหมด 600 คน แบ่งเป็นครูใหญ่ 120 คน ครู 240 คน และผู้ปกครอง 240 คน

วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูประเภทปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการปกครอง และอบรมนักเรียน ด้านอื่น ๆ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างตอบสนองต่อคำถาม 5 ระดับ คือ ต้องการมากที่สุด ต้องการมาก ต้องการปานกลาง ต้องการน้อย และต้องการน้อยที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาสมรรถภาพที่พึงปรารถนาในทัศนะของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง ในจังหวัดร้อยเอ็ดครั้งนี้พบว่า

4. ครูใหญ่ที่มีคุณวุฒิต่างกัน และครูที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านวิชาการ การปกครอง อบรมนักเรียน และด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านวิชาการ ด้านปกครองอบรมนักเรียน และด้านอื่น ๆ หักเหตุนั้นในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมรรถภาพทั้งสามด้านในกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามี ความสำคัญที่จำเป็นต้องมีในครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, ถึงผลการวิเคราะห์ในตาราง 14 ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความต้องการในสมรรถภาพทั้งสามด้านในแต่ละข้อคำถามสูงมาก คิดเป็น ร้อยละแล้วจะอยู่ระหว่าง 81.33 - 100 % และส่วนใหญ่มีความต้องการถึงร้อยละ 90 กว่า ขึ้นไป จึงทำให้การวิจัยครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างในความต้องการสมรรถภาพทั้งสามด้านของครูประเภทปีที่ 1 ในกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณวุฒิ และประสบการณ์การสอนต่างกัน

(2.) ครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง ต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แสดงว่าครูใหญ่ ครู และผู้ปกครอง ต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านวิชาการสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า งานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่ครูประเภทปีที่ 1 จะต้องเอาใจใส่ให้มากกว่าด้านอื่น ซึ่งคล้ายกับงานวิจัยที่พรพิมล เฟื่องศรีทอง (พรพิมล เฟื่องศรีทอง, 2515 : 31) พบว่า ครูที่ประสบผลสำเร็จ

นี้ประกอบด้วยความสามารถด้านวิชาการ และงานวิจัยของเบค (Beck, 1967:127-128) ที่พบว่าครูที่นักเรียนต้องการคือ ครูที่ให้ความรัก เอาใจใส่นักเรียน ให้ความสำคัญกับนักเรียน ในด้านการเรียน สามารถพจจาโนมนาวชักจูงนักเรียนให้เกิดความสนใจในการเรียน

3. ครูใหญ่และบุคลากรรองต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านปกครอง อบรมนักเรียนแตกต่างจากครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างครูใหญ่และบุคลากรในความ^{ต้องการ} ด้านนี้ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การที่ครูใหญ่และบุคลากรมีความต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพ ด้านปกครองอบรมนักเรียนแตกต่างจากที่ครูมีความต้องการ แต่ครูใหญ่และบุคลากรมีความต้องการในด้านนี้เหมือนกัน อาจเป็นเพราะว่าครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารและบุคลากร ในฐานะบุคลากรต่อนักเรียน เห็นว่าครูประเภทปีที่ 1 อาจจะใช่วิธีการปกครองอบรม นักเรียนแบบที่ตองเข้มงวดกวดขันนักเรียนนอยตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อต้องการให้นักเรียน ประถมปีที่ 1 เป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเองเสียตั้งแต่ยังเล็กอยู่ ซึ่งคล้ายกับผลการวิจัยของ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2518 : 73-85) ที่พบว่าครูจะตองเข้มงวดกวดขันไม่ปล่อยปละละเลยต่อการที่นักเรียนทำผิดระเบียบของ โรงเรียน ที่ครูมีความต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านปกครองอบรมนักเรียน แตกต่างจากครูใหญ่และบุคลากรนั้น อาจจะมีสาเหตุจากการปกครองอบรมนักเรียนนั้น อาจเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ ได้หลายวิธีตามที่เห็นเหมาะสม เพราะครูนั้นอยู่ใกล้ชิดกับ นักเรียน รู้วิธีการที่จะแก้ไขในปัญหาเหล่านั้นได้ด้วยตัวเอง

4. ครูใหญ่ต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านอื่น ๆ แตกต่างจากครู อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ไม่แตกต่างกับบุคลากร และพบว่า บุคลากรต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านอื่น ๆ แตกต่างจากครูอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านอื่น ๆ แตกต่างกัน อาจเนื่องจากครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารต้องการครูประเภทปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพ

ค่านี้นั้นแตกต่างจากครูที่สอนในชั้นอื่น ๆ เพื่อที่จะเป็นบุคคลที่อุทิศตนแก่งานในหน้าที่ของครู
 ประถมปีที่ 1 โดยอย่างเต็มที่ ส่วนครูในฐานะเป็นครูประจำชั้นด้วยกันอาจจะเห็นว่า
 ครูประถมปีที่ 1 ไม่ควรจะมีความสามารถอื่นใดแตกต่างจากเพื่อนครูด้วยกัน ส่วน
 ผู้ปกครองนั้นอาจจะเห็นว่าครูประถมปีที่ 1 ควรมีสมรรถภาพด้านวิชาการเป็นสำคัญ
 ส่วนสมรรถภาพด้านอื่น ๆ ไม่ควรที่จะแตกต่างจากเพื่อนครูทั่ว ๆ ไป

จะเห็นได้ว่าจากการทดสอบสมมติฐานใดผลออกมาว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการครู
 ประถมปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพด้านวิชาการเท่า ๆ กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
 ส่วนสมรรถภาพด้านการปกครองอบรมนักเรียนและค่านอื่น ๆ ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตาม
 สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสมรรถภาพด้านวิชาการ
 เป็นสิ่งสำคัญที่ครูประถมปีที่ 1 จะต้องแสวงหาและสร้างให้เกิดขึ้น เพื่อนำมาใช้สอน
 นักเรียนใหม่มีความรู้ ความสามารถอย่างกว้างขวาง ส่วนสมรรถภาพด้านการปกครอง
 อบรมนักเรียนและค่านอื่น ๆ นั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าครูอาจใช้วิธีการตามที่เห็นว่าเหมาะสม
 ในการปกครองอบรมนักเรียนนั้น ควรใช้วิธีการปกครองอบรมหลาย ๆ แบบ แต่เมื่อ
 พิจารณาถึงสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมากที่สุด และน้อยที่สุดแล้วจะเห็น
 ว่างานของการของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพของสังคม
 และอิทธิพลทางวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะก่อประโยชน์อย่างยิ่ง หากได้รับการพิจารณาและนำไปใช้
 ซึ่งอาจทำได้โดย

(1.) กรมสามัญศึกษา วิทยาลัยครู องค์การบริหารส่วนจังหวัด และหมวด-
 การศึกษาของเทศบาล ควรจะได้นำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการอบรม
 ครูประถมปีที่ 1 หรือเตรียมบุคคลเพื่อเข้าสอนในชั้นประถมปีที่ 1

2.) เพื่อผลดีในทางการศึกษา ควรจะมีการสอบถามและศึกษาความเห็นของครูเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูที่กำลังสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ว่ามีและขาดอะไร การได้รับการปรับปรุงอะไรบาง เพื่อจะค้นหาทางแก้ไขและป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่าการวิจัยครั้งนี้ไม่ควรจะสิ้นสุดลงเพียงแค่นี้ น่าจะมีการวิจัยต่อไปอีกดังนี้

1. ควรจะไต่ถามถึงความต้องการของนักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ที่มีอาชีพต่าง ๆ กันว่าต้องการครูประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีสมรรถภาพทั้งสามด้านนี้เป็นอย่างไรบ้าง

2. ควรจะไต่ถามสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของครูประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มากขึ้นในการศึกษาคราวต่อไป เปรียบเทียบความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการศึกษาว่าต้องการสมรรถภาพของครูประถมศึกษาปีที่ 1 ในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่

3. ควรจะไต่ถามเปรียบเทียบครูประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พยายามปรับปรุงตนเองให้มีสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ครบถ้วน กับครูประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปล่อยทิ้งตามสบาย เพื่อดูว่าประสิทธิภาพของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ในการเรียนมีความแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด

4. จัดให้มีการอบรมครูประถมศึกษาปีที่ 1 หรือผู้จะสอนประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ครูประถมศึกษาปีที่ 1 ใ้ทราบถึงสมรรถภาพที่จำเป็นของครูประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อบุคคลเหล่านั้นกลับไปปฏิบัติหน้าที่แล้ว ติดตามผลดูว่าเอาวิธีการต่าง ๆ ไปใช้ได้ผลเพียงใดหรือไม่ เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานก่อนกับหลังการอบรมว่ามีความเปลี่ยนแปลงไปเพียงใด

บรรณานุกรม .

บรรณานุกรม

กอ สวัสดิ์พาณิชย์ "ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการฝึกหัดครู" เอกสารการสัมมนา
ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ 2513, หน้า 40 - 46.

กมลฝึกหัดครู, กรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาพุทธศักราช 2519 ✓
เอกสารโรเนียว 2518, 76 หน้า.

กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สถิติการศึกษามัธยมศึกษา ปีการศึกษา
2519 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2519, 56 หน้า.

4. 1. กิ่งแก้ว. อัคราการ "หลักการบางข้อและแรงจูงใจสำหรับครู" ประมวลบทความ
เกี่ยวกับมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์คุรุสภา กรุงเทพฯ
2513, 610 หน้า.

4. 2. กุลทรัพย์ ชื่นรุ่งโรจน์ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปรินทิฟ ค.บ. ② ✓
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2495.

เกรียง เดียมสกุล โรงเรียนประถมศึกษาภาคปฏิบัติ โรงพิมพ์วัดศึกษา, 2508,
361 หน้า.

ชม ภูมิภาค สำหรับผู้ที่มีอาชีพครู โรงพิมพ์เพชรรัตน์ ชนบุรี 2514, 55 หน้า. ✓

ชมพันธุ์ กุศลธร ณ อุตยา "แนวโน้มในการจัดการฝึกหัดครู" วารสารการฝึกหัดครู
คุรุปริทัศน์ 1(5) : 9 พฤษภาคม 2519.

มานสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โรงพิมพ์สามมิตร
2518, 127 หน้า.

บุญชม ไชยโกณี การส่งเสริมการศึกษาระหว่างประจำการของครูประถม วิทยาลัย-
วิชาการศึกษา กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ 2511, 89 หน้า.

บุญสนอง ไกรเนตร การเปรียบเทียบคุณภาพด้านความต้องการระหว่างผู้ที่ศึกษา
วิชาชีพครู และวิชาชีพพยาบาล ปรินทิฟ ค.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 136 หน้า.

พรพิมล เพ็ญศรีทอง การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์

ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 247 หน้า.

พุทธทาสภิกขุ การศึกษาคืออะไร สมชายการพิมพ์ 2517, 147 หน้า.

มณฑนา ปิยะมาตา การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปริญญาโท

กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2509, 133 หน้า.

ละอียศ บุญเกิด คุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปริญญาโท กศ.ม.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 95 หน้า.

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก การวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น

โรงพิมพ์คุรุสภา 2509, 399 หน้า.

สมพร พันธโกศล การสำรวจทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อบุคลิกภาพ ✓ (6

ของครูประจำชั้น ปริญญาโท ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509,

63 หน้า.

สามัญศึกษา, กรม การติดตามผลการอบรมครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - โรงพิมพ์คุรุสภา

ธนบุรี 2506, 65 หน้า.

สามัญศึกษา, กรม รายงานวิจัย : ผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง

เมื่อเทียบกับหลักสูตร โรงพิมพ์คุรุสภา 2511, 229 หน้า.

สามัญศึกษา, กรม รายงานวิจัย : ผลสัมฤทธิ์การเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง

เมื่อเทียบกับหลักสูตร โรงพิมพ์การศาสนา 2513, 182 หน้า.

สามัญศึกษา, กรม สถิติการประกอบศึกษาในรอบ 3 ปี (2515 - 2517) เอกสาร

โรเนียว 23 หน้า.

สาโรช บัวศรี มาตรฐานพื้นฐานบางประการสำหรับการสร้างครูที่ดี โรงพิมพ์คุรุสภา ✓ (10

2515, 25 หน้า.

สีชม ไชยศรี ลักษณะครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชายมัธยมต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2510 ปริญญาโท ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2511. ✓ 10

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด รายงานการศึกษานปี 2518 จังหวัดร้อยเอ็ด เอกสาร

โรเนียว 119 หน้า.

Beck, William R., "Pupils' Perceptions of Teacher Merit, A Factor Analysis of Five Postulated Dimensions" The Journal of Education Research, 61 : 127 - 128 : November 1967.

Burke, Caseel., The Individualized, Competency - Based System of Teacher Education at Weber State College, American Association of College For Teacher Education, Washington D.C. 1972, 35 pp.

Dorothy, Tirpak Veronica, "A Training Program for Classroom Teachers Supervising Preservice Students In Competency - Based Teacher Education", Dissertation Abstracts, June : 8007 - 8008 A : 1976.

Hurley, Adrian Rex, "An Evaluation of the Basic Elementary Teacher Certification Program at the University of Oregon", Dissertation Abstracts, September : 1415 - A, 1975.

Johnson, E. Charles, and Shearron F. Gilbert., Specifying Assumptions, Goals and Objectives for Teacher Education, Georgia Educational Models, College of Education, University of Georgia Athens, 1971, 29 pp.

Karch, Robert R., and Estrabrook, E.C., 250 Teaching Techniques, The Bruce Publishing Co. Milwaukee, 1956, 131 pp.

Lillabelle, Holt "Identification of the Competencies needed by the classroom Teacher in Programs of Resident - Outdoor Education", Dissertation Abstracts June : 7624 - 7625 A, 1974.

Lindquist E.F., Design and Analysis of Experiment in Psychology and Education, Houghton Mifflin Company, Boston 1956, 387 pp.

Phillip, McDonald Gene, "Effects of Elementary Student Teaching on Feelings of Competency and Attitudes", Dissertation Abstracts, December : 3565 - 3566 A, 1974.

Thomas, Duncan, "Teacher Competencies Needed For Cognitive Development of Preschool Children As Perceived By Supervisors and Teachers in Selected Head Start and Day Care Programs in Connecticut", Dissertation Abstracts, January : 4414 - A, 1976.

Vogt, John Edwin, "A Study of the Teaching Competencies of a Selected Group of Teacher Education Graduates from the Associated colleges of Central Kansas", Dissertation Abstracts, December : 2781 - A, 1970.

Young, Patrick Opal Lee, "An Effective Teacher Profile", Dissertation Abstracts, January : 4306 - A, 1975.

ពាក្យបញ្ជាក់

៩

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประถมปีที่ 1	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ✓ สามารถสอนได้ทุกวิชา					
2. มีความสามารถในการสอนภาษาไทยเป็นพิเศษ					
3. มีความรู้ทางจิตวิทยาเด็ก, จิตวิทยาการเรียนรู้					
4. มีความสามารถในการสร้างและใช้อุปกรณ์การสอน					
5. ✓ นำวิธีสอนใหม่ ๆ มาสอน					
6. ✓ เข้าใจหลักสูตรประถมศึกษาเป็นอย่างดีถูกต้อง					
7. ✓ วัสดุเมื่อสอนจบบทเรียนแล้ว					
8. ✓ เต็มใจที่จะสอน ป. 1					
9. มีความสามารถในการเล่นกีฬานาน, ร้องเพลงสอนรำ					
10. ✓ หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
11. ✓ ใจหลักประชาธิปไตยในการปกครองนักเรียน					
12. มีความสามารถในการอบรมศีลธรรมแก่นักเรียน					
13. ✓ มีความยุติธรรมในการให้รางวัล, ลงโทษ					

สัณนิษฐานที่พึงปรารถนาของครูประถมปีที่ 1	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
15. ใช้หลักปกครองแบบแผนปกครองลูก					
16. หมั่นแนะนำนักเรียนด้านความประพฤติและการเรียน					
17. อบรมจรรยา มารยาทนักเรียนวันละ 5 - 10 นาที					
18. ปกครองนักเรียนด้วยความยุติธรรม					
19. รวมกับเพื่อนครู ปกครอง แก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน					
20. ปกครองและอบรมนักเรียนโดยให้นักเรียนสร้างวินัยในตนเอง					
21. รักความสะอาด มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน					
22. มีความสามารถในการแก้ปัญหา					
23. ไม่มีปัญหาทางครอบครัว					
24. มีศรัทธาในอาชีพครู					
25. มีบุคลิกภาพน่าเลื่อมใส					
26. เป็นครูในท้องถิ่น					
27. มีสุขภาพสมบูรณ์และสุขภาพจิตดี					
28. มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี					
29. มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับคนทั่วไป					
30. มีจิตทางครูระดับ ป.กศ. เป็นอย่างต่ำ					